

نصرالله ابراهیمی

مسئول اداره منطقه آزاد چابهار

حضور و برنامه سرمایه‌گذاری کشور هند در بندر چابهار یک حضور آهسته بود که متناسب با انجام اقدامات ایران در توسعه زیرساخت‌ها و خرید تجهیزات در بندر چابهار نیست؛ به‌طوری‌که بارها حضور و فعالیت جدی طرف هندی خواست ایران بوده و در جلسات رسمی اعتراض ایران را نیز در پی داشته است. موافقت‌نامه ترانزیتی ایران، هند و افغانستان موسوم به موافقت‌نامه چابهار در خردادماه ۱۳۹۵ میان سران سه کشور در تهران امضا شد. در این موافقت‌نامه مقرر شد هند نسبت به انجام اقدامات مورد نیاز در تسریع انتقال و جابه‌جایی کالا و مسافر در مسیر دالان ترانزیتی متعهد شود و از طریق اشتراک تلاش‌ها با دو کشور دیگر در قالب کمیته و کمیسیون‌های مشترک اقدام کند که تجهیز بندر چابهار در قالب قرارداد بلندمدت یکی از تعهدات هند در این زمینه است. تصویب موافقت‌نامه چابهار در مجلس شورای اسلامی در سال ۲۰۱۷ (۱۳۹۵) در مجالس دو کشور هند و افغانستان و همچنین تصویب آن در آذرماه ۱۳۹۶ در مجلس شورای اسلامی و تأیید شورای نگهبان نشان از اراده سیاسی سه کشور برای توسعه ترانزیت و همکاری مشترک دارد. بنابراین این موافقت‌نامه در هر سه کشور ضمانت

قانونی دارد. لذا هر اقدام توسعه‌ای که موجب تسهیل، تسریع و ساده‌سازی انتقال کالای ترانزیتی توسط بخش‌های دولتی و خصوصی سه کشور شود، از اهداف این موافقت‌نامه مشترک خواهد بود.

آبان‌ماه ۱۳۹۷ به درخواست هند و افغانستان سرمایه‌گذاری هند در چابهار از تحریم‌های آمریکا علیه ایران معاف شد و به تبع آن جلسات کمیته پیگیری اجرائی شدن موافقت‌نامه در سطوح کارشناسی میان هیئت‌های سه کشور در هر سه کشور برگزار شد. از خردادماه ۱۳۹۵ تا آبان‌ماه ۱۳۹۷ با وجود آنکه حدود دو سال از امضای موافقت‌نامه چابهار گذشته بود، اما هنوز هند اقدامی برای سرمایه‌گذاری در بندر چابهار طبق تعهداتش انجام ن داده بود؛ بنابراین با ابتکار ایران و در پی سفر رئیس‌جمهور وقت به کشور هندوستان و دیدار با نخست‌وزیر هند، موضوع اپراتوری بخشی از بندر چابهار توسط هند مورد توافق سرران دو کشور قرار گرفت که در دی‌ماه ۱۳۹۷ و در حاشیه نشست پیگیری کمیته موافقت‌نامه سه‌جانبه در چابهار، عملیات موقت پورت اپراتوری هندی‌ها آغاز شد. این عملیات در واقع یک قرارداد موقت میان ایران و هندوستان بود.

طبق آن قرار شد تا زمانی که هند تجهیزات در تعهد را وارد کند، این کشور از تجهیزات فعلی بندر چابهار برای عملیات تخلیه و بارگیری استفاده کند تا موافقت‌نامه چابهار در جریان باشد. انتقال محموله‌های ترانزیتی به افغانستان از مبدأ کشور هند و صادرات افغانستان به سایر کشورها از طریق چابهار در این ایام و هم‌زمان با اجرای قرارداد موقت انجام شد. بهمن‌ماه ۹۹ اولین سری از تجهیزات در تعهد هند شامل دو دستگاه جرثقیل ساحلی ۱۴۰ تنی به بندر چابهار وارد شد.یکم فروردین و ششم تیر ۱۴۰۰ هم محموله‌های دوم و سوم جرثقیل‌های ساحلی وارد بندر چابهار شدند، اما از سال گذشته هیچ‌کدام از این تجهیزات مورد استفاده قرار نگرفت که مجدداً خواست ایران تکمیل تجهیزات مورد تعهد هند، بهره‌برداری از تجهیزات و تسریع در فعال‌سازی قرارداد بلندمدت بود و حتی در مواقعی اعتراض مسئولان ایرانی را نیز در پی داشت و بالاخره در سفر هفته گذشته وزیر بنادر، کشتیرانی و آبراهه‌های هند به چابهار این تجهیزات مورد بازدید قرار گرفت و آماده‌بودن فنی و عملیاتی تجهیزات توسط ساراانادا سونوال، وزیر بنادر و کشتیرانی هند اعلام شد. با وجود آماده‌بودن عملیاتی تجهیزات هندی که وارد بندر شده‌اند ولی تاکنون

اسلامی ایران هستند. مداومت پروازی طولانی‌مدت، ارتفاع بالا، عمق عملیاتی قابل ملاحظه، قابلیت حمل انواع تسلیحات ضد هوایی و ضد سطحی نقطه‌زن و دورایستا، توان بالای حمل سامانه‌های جمع‌آوری اطلاعات و جنگ الکترونیک، برخورداری از سامانه‌های خودمراقبتی، ناوبری و ارتباط امن از ویژگی پهپادهای آماده عملیات پایگاه راهبردی ۳۱۳ ارتش است.

زمان زیادی از نمایش این پایگاه پهپادی سَرّی ارتش نگذشته بود که این بار دریدلان ارتش جمهوری اسلامی ایران طی یک اقدام جدید که به جرئت می‌توان گفت در سطح جهان بی‌نظیر بود، از اولین «ناودسته پهپادبر» نیروی دریایی راهبردی ارتش متشکل از یگان‌های شناور سطحی و زیرسطحی با حمل انواع پهپادهای رزمی، شناسایی و انهدامی، در ناوگان جنوب نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران و با حضور فرمانده کل ارتش و فرمانده نیروی دریایی راهبردی ارتش رونمایی کردند. در آیین رونمایی از این ناودسته، انواع پهپادهای پیشرفته و سه‌روز تولید ارتش و وزارت دفاع با همراهی مراکز دانش‌بنیان اعم از پهپادهای نوع پلیکان، هما، آرش، چمروش، زوبین، ابابیل ۲، کرار، ابابیل ۴ و باور۵ بر پهنه آب‌های اقیانوس هند به پرواز درآمده و توانمندی خود را به نمایش گذاشتند. پهپادها اصولاً یکی از پایه‌های اصلی دکترین دفاعی کشور ما در سال‌های اخیر به حساب می‌آیند و البته واردشدن آنها به سازمان رزم نیروی دریایی ارتش اهمیتی بسیار ویژه دارد. در جریان این رونمایی شاهد بودیم که ناو لجستیکی لاوان به حدود ۵۰ فروند پهپاد مجهز شده و شناور دلوار نیز ازجمله دیگر ناوهای نیروبر و لجستیکی نداجاست که به پهپاد مجهز شده است. تقریباً تمامی پرنده‌های بدون سرنشین روی این دو شناور با یک شتاب‌دهنده اولیه به پرواز درآمده یا از مدل‌های عمودیپرواز بودند. همچنین شاهد به پرواز درآمدن پرنده‌های بدون سرنشین از روی یکی از زیردریایی‌های کلاس کیلو نیروی دریایی ارتش نیز بودیم. بحث پرنده‌های بدون سرنشین و ارتباط آنها با شناوری زیرسطحی ازجمله مسائل بسیار چالش‌برانگیز در جهان امروز به حساب می‌آید.

اما در آخرین برنامه پهپادی ارتش، اخیراً رزمایش مشترک پهپادی ۱۴۰۱ ارتش جمهوری اسلامی ایران با مشارکت نیروهای چهارگانه ارتش جمهوری اسلامی ایران، فرارگاه مشترک بدافند هوایی خاتم‌الانبیاء(ص) و نظارت فرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء(ص) در مناطق گسترده‌ای از جغرافیای ایران اسلامی و آب‌های آزاد برگزار شد. دقت و قدرت تسلیحات، میزان مداومت پروازی، قابلیت‌های سامانه‌های هدایت و کنترل و توانمندی‌های رزمی پهپادها ازجمله مواردی است که در این رزمایش مورد آزمایش و ارزیابی قرار گرفت. در همین راستا، امیر دریدار سیدمحمود موسوی، معاون عملیات ارتش و سخنگوی این رزمایش، با اشاره به اینکه این برای نخستین بار بود که یک رزمایش پهپادی آن هم به صورت دوسویه برگزار می‌شد، عنوان می‌کند: «شرکت بیش از ۱۵۰ فروند انواع پهپاد در این رزمایش و همچنین گسترده‌ی منطقه عملیات که تمام مناطق کشور، خلیج فارس، تنگه هرمز و دریای عمان را شامل می‌شد، موجب پیچیدگی برگزاری این رزمایش بود که بحمدلله با عملکرد بسیار مطلوب سامانه‌های فرماندهی و کنترل رزمایش با نهایت هماهنگی و آسان آماده اجرای هرگونه مأموریت در مرزا و فرائز از مرزهای جمهوری

عکس بانگانه خیزگاران چران

۱۴۰۱، سال پهپادی ارتش

دریا، زمین و آسمان جولانگاه پهپادهای ارتش جمهوری اسلامی ایران

پهپاد با قابلیت رانندگی در آوازه‌ها

اجرای مأموریت بود که خردادماه امسال با حضور رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و فرمانده کل ارتش مورد ارزیابی قرار گرفت. «پایگاه پهپادی راهبردی ۳۱۳» یکی از پایگاه‌های زیرزمینی و سَرّی پهپادی ارتش جمهوری اسلامی ایران است که متناسب با سطح امنیتی مورد نیاز در مناطق مختلف مرزی توسط ارتش طراحی و گسترش یافته‌اند. در این پایگاه، پرنده‌های بدون سرنشین راهبردی ارتش شامل بیش از صد فروند پهپادهای کمان ۲۲، کمان ۱۲، ابابیل ۵، مهاجر، فطرس و کرار، مجهز به انواع مهمات، بمب‌ها، موشک‌های رهگیر و هوا به سطح و راکت‌های بومی استقرار یافته‌اند. ازجمله دستاوردهای جدید ارتش در پایگاه ۳۱۳، موشک «حیدرا» برای افزایش برد کمان ۲۲ و اجرای عملیات دورایستا و پهپاد کروز «حیدر۲» برای افزایش برد و توان عملیاتی پهپادی بود که امکان حمل پهپاد کروز بر روی پهپادهای راهبردی نیز فراهم شده است. در این پایگاه همچنین پهپادهای انهدامی آرش و ضد رادار امید و انواع پهپادهای رزمی با بمب بالدار بالابان، موشک‌های شفق، قائم و الماس آماده اجرای هرگونه مأموریت در مرزا و فرائز از مرزهای جمهوری

پهپاد با قابلیت رانندگی در آوازه‌ها

محمدناصرمرادی

کارشناس ارشد مدیریت دفاعی

بخش عمده جنگ‌های آینده از انسان‌محوری به سمت تجهیزات‌محوری و به‌ویژه تجهیزاتی مانند پهپادها که در صحنه نبرد، دشمن را دچار غافلگیری کرده و ابتکار عمل را به همراه دارند، پیش می‌رود. فرماندهان و مسئولان ارتش جمهوری اسلامی ایران با توجه به تکنولوژی‌های جدید مانند هوش مصنوعی، ربات‌ها و کلیه تجهیزات و فناوری‌هایی که نقش نیروی انسانی یا انسان‌محوری را در صحنه نبرد کاهش می‌دهند و ارزیابی و بررسی عوامل تعیین‌کننده در جنگ‌های آینده و جنگ‌های نسل پنجم و ششم، در راستای سیر تکامل یا انقلاب پهپادی قدم برداشته و این روند که از دهه‌های قبل شروع شده همچنان نیز ادامه دارد.

مطالبه از وزارت راه و شهرسازی

حامدخانجانی

کارشناس ارشد مدیریت ساخت

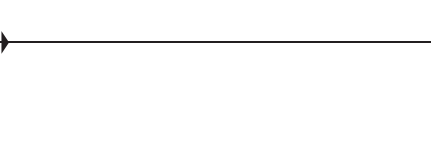
در قوانین و مقررات جاری در حوزه ساخت‌وساز سه وجه از روابط و مسئولیت‌ها برای تأمین کیفیت ساختمان‌ها تعریف شده است. وجه اول، وجه حاکمیتی روابط و مسئولیت‌ها مربوط به وظایف وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌هاست. قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان تدوین ضوابط، تعیین صلاحیت شاغلان و نظارت عالی بر اجرای ضوابط توسط سازمان‌ها و عوامل ذیربط در ساخت‌وسازهای شهری و روستایی را بر عهده وزارت راه و شهرسازی قرار داده است. شهرداری‌ها نیز به عنوان مرجع صدور پروانه و کنترل و نظارت بر اجرای میدانی ساختمان‌ها شناخته می‌شوند. وجه دیگر مسئولیت‌ها مربوط به متخصصان است که مهندسان شاغل در زمینه‌های مختلف طراحی، اجرا و نظارت ساختمان‌ها را شامل می‌شود. احراز صلاحیت این گروه از مسئولان بر عهده وزارت راه و شهرسازی است و نظارتی

تنها ۲۸ درصد معادل ۲۵ میلیون دلار از تعهد ۸۵ میلیون دلاری هند در بندر چابهار عملیاتی شده که شامل مجموعاً شش جرثقیل ساحلی ۱۰۰ و ۱۴۰ تنی است. این مهم نشان‌دهنده این است که هنوز هندوستان تجهیزات اصلی و مهم تخلیه و بارگیری را که شامل جرثقیل‌های بزرگ گنتری‌کِرین که برای تخلیه و بارگیری کانتینر است، به بندر چابهار وارد نکرده. از میان پنج اسکله فاز اول طرح توسعه بندر چابهار، قرار است دو اسکله کانتینری با تجهیزات مورد تعهد خود را مجهز و پورت اپراتوری بندر را با شراکت شریک ایرانی اجرا کند. قرارداد هند ۱۰ساله است و بعد از پایان ۱۰ سال بهره‌برداری و راهبری توسط طرف هندی همه تجهیزات هندی در مالکیت ایران درمی‌آید. همچنین در این ۱۰ سال هم میزان درآمد و سود پورت اپراتوری میان ایران و هند تقسیم می‌شود. در مجموع قرارداد هندوستان در صورت اجرائی شدن کامل آن موجب افزایش ترانزیت به افغانستان و کشورهای آسیای میانه و رونق ترانشیپ کالا از بندر چابهار به سایر بنادر منطقه می‌شود که بُعد بین‌المللی و اهمیت استراتژیک بندر چابهار را عملیاتی و یک نقش مهم برای ایران در سطوح جهانی ایجاد می‌کند.

ایرانی در این رزمایش از نکات قابل توجهی بود که معاون عملیات ارتش دراین‌باره می‌افزاید: «اساساً آنچه در این رزمایش مورد استفاده قرار گرفت شامل پرنده‌ها، مهمات و سلاح، سامانه‌های فرماندهی و کنترل و… تماماً بومی بود که با استفاده از تجهیزات بومی اجرا شده». امیر دربادار حبیب‌الله سیاری، فرمانده رزمایش نیز در بخشی از مصاحبه خود با تأکید بر اینکه در حوزه پهپاد نمی‌خواهیم به دیگران وابسته باشیم، این‌گونه به این موضوع اشاره می‌کند: «اکثر پهپادهایی که در این رزمایش شاهد حضور و اجرای عملیات آنها بودیم، تولید اولیه‌شان در داخل ارتش بوده و برای تکمیل و تولید انبوه به وزارت دفاع یا شرکت‌های دانش‌بنیانی که در سطح کشور هستند، سپرده شده‌اند». همچنین امیر سرتیپ خلیان واحدی، فرمانده نیروی هوایی ارتش هم در این رزمایش اذعان کرده است: «ما از حوزه ساخت و تولید هوایمماهای بدون سرنشین عبور کرده و به حوزه تولید زیرسامانه‌های عملیاتی پهپادها ورود کرده‌ایم». شناسایی مرزهای زمینی، هوایی و دریایی، اخلاخ هواییبه در ارتباطات پهپادی، انهدام اهداف مورد نظر و نقاط حساس و حیاتی ترسیم‌شده، انهدام اهداف در ساحل و دریا، پرواز پهپادها از ناودسته پهپادبر شامل شناورهای سطحی و زیرسطحی و انهدام رادار دشمن توسط پهپاد امید را می‌توان از اقدامات عملیاتی مهم و قابل توجه در این رزمایش برشمرد. برابر اذعان سخنگوی رزمایش، برقراری امنیت منطقه با تکیه بر توان کشورهای منطقه و برگرفته از اصل «همه با هم» در برقراری صلح بدون نیاز به حضور بیگانگان، اقتدار جمهوری اسلامی ایران برای برقراری و حفظ صلح در منطقه، به اثر جلوه‌دادن تحریم‌های تسلیحاتی علیه ایران با بهره‌مندی از سلاح‌ها و تجهیزات بومی و نمایش علمی و اقتدار ارتش در دفاع از میهن اسلامی و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران از اهداف برگزاری این رزمایش بود.

با مرور شاخص‌ترین این اقدامات، بیراه نیست اگر لقب «سال پهپادی ارتش» را به سالال ۱۴۰۱ که تنها نیمی از آن گذشته است، اطلاق کنیم. اما آنها که باید بدانند، خوب می‌دانند که دستیابی به این سطح از توان پهپادی آن هم در اوج تحریم‌ها یعنی چه؟ و این موضوع را امیر سرلشکر موسوی، فرمانده کل ارتش، به این نحو مطرح کرده است: «قدرت پهپادی ارتش در اوج تحریم‌ها ظهور کرد، یعنی در شرایط بسیار سخت تحریمی و فشار حداکثری، قدرتی به عنوان قدرت پهپادی ارتش ظهور و بروز کرد که کارشناسان نباید ریشه ظهور این قدرت را در ارقام بوجده دنبال کنند. این قدرت ریشه در اراده، استحکام خانواده‌های کم‌نظیر ارتش و ریشه در اجرای تدابیر فرمانده معظم کل قوا و معنویت دارد». در جایی دیگر امیر سرتیپ دادرس، جانشین فرمانده ارتش این‌گونه عنوان می‌کند که «ایران اسلامی علی‌رغم تحریم‌ها یک ابرقدرت پهپادی در سطح دنیا محسوب می‌شود». با این اوصاف، باید گفت ارتش جمهوری اسلامی ایران برنامه‌های بسیار بزرگ و قابل توجهی برای ارتقا و به‌روزرسانی توانمندی‌های پهپادی خود دارد و در آینده مشخصاً اخبار بیشتری از آجا شنیده خواهد شد که جاری پیام‌های بسیار مهمی برای دوستان و دشمنان کشورمان است. اگرچه امروز می‌بینیم و می‌بینند که چگونه زیر زمین، زمین، زیر دریا، دریا و آسمان به جولانگاه پهپادهای ایرانی تبدیل شده و دشمنان به خوبی می‌دانند که «عرصه سیمرغ، جولانگاه آنها نیست».

مشکلات ساخت‌وسازها در یکی، دو دهه اخیر که به نحوی در مقالات به آن پرداخته شده یا در مطبوعات منعکس شده است، داشته باشیم، عموم مشکلات همان است که امروز هم مطرح است، مسائلی نظیر مداخله افراد فاقد صلاحیت در ساخت‌وسازها، عدم رعایت کامل مقررات توسط سازمان‌های ذی‌ربط بالاخص شهرداری‌ها، امکان ارائه خدمات صوری یا با کیفیت نازل توسط مهندسان، عدم اجرای قوانین مربوط به تعمیر و نگهداری ساختمان‌ها، آمار بالای حوادث حین کار کارگاه‌های ساختمانی، عدم صدور شناسنامه فنی و ملکی ساختمان، عدم بهره‌گیری موثر از بیمه‌های کیفیت ساختمان و… هر تغییر و تحولی در کشور پیامد انجام درست وظایف حاکمیتی دولت، نحوه عمل متخصصان و مطالبه‌گری عموم مردم است. احتمالاً از این پرسش‌ش که هر یک از ما به عنوان عموم مردم تا به حال چه میزان از ظرفیت‌های قانونی برای نظارت بر ساخت‌وسازهای شهری و روستایی استفاده کرده و جهت ارائه گزارش تخلفات ساختمانی قابل مشاهده به ادارات راه و شهرسازی مراجعه کرده‌ایم، به پاسخ قابل توجهی نرسیم، اما وزارت راه و شهرسازی باید مورد مطالبه قرار گیرد که تا به حال چه اقداماتی درخصوص آگاهی‌بخشی عموم مردم نسبت به ضوابط و مقررات و شرایط تأمین

کیفیت ساختمان‌ها انجام داده است؟ این نهاد حاکمیتی به عنوان متولی توسعه کیفی ساختمان‌ها تا به حال چه اقداماتی درخصوص فرهنگ‌سازی و ترویج مقررات ملی در مدارس و دانشگاه‌ها انجام داده است؟ با توجه به اهمیت مسئله تا به حال چه تعداد برنامه تلویزیونی با موضوع تأمین کیفیت ساختمان‌ها از صداوسیما تهیه و پخش کرده است؟ تابلوهای تبلیغاتی راه‌های بین شهری که در اختیار وزارت راه و شهرسازی است تا به حال چه میزان به آگاه‌سازی عمومی نسبت به اصول ساختمان‌سازی و شهرسازی اختصاص یافته است؟ بیش از سه ماه از حادثه متروپل آبادان می‌گذرد، چگونه درس‌آموخته‌های این حادثه برای ذی‌نفعان و گروه‌های مختلف مردم شناسایی شده و مورد اطلاع قرار گرفته است؟ با اطلاع از اینکه در کشور ما به دلیل ضعف عمومی قواعد نظارتی، ساختمان‌های متعددی مانند متروپل وجود دارد و همچنان در حال ساخت است که می‌تواند حوادثی به مراتب بزرگ‌تر را رقم بزند!

وزارت راه و شهرسازی با وظایف قانونی ذکرشده نقش اصلی را در تأمین کیفیت ساختمان‌ها دارد، ولی اینکه این نهاد دولتی تا چه اندازه در جهت انجام درست وظایف خود اقدام کرده است، توسط عموم مردم باید مورد مطالبه قرار گیرد.